1. Czy w prawie polskiem była ważna hypotheca generalis in omnibus bonis, bez wyrażenia po szczególe nazwisk tych dobr. (wiem że była używana w aktach, z dodatkiem nawet in omnibus bonis nunc habitis et in postterum habendis) — powszechne zaś mniemanie teraźniejszych prawników jest, że była ważna tylko hypoteka specyalna na pewnych wymienionych z nazwiska dobrach —

2. Czy ~~prawo~~ służebności wrębu i pastwiska na cudzych dobrach nabywała się przedawnieniem i [illegible]

3 Czy było u nas przedawnienie nabywcze; lub tylko obronne.

4 Czy dekret Podkomorski i ustanowione niem granice nie mają znaczenia, jeśli strona której dukt zasądzono, nie wykonała, z powodu zaszłych przeszkód od jej woli niezawisłych, przysięgi na ostatnim kopcu prawem przepisanej

Zob! bo zeznania go świadectwo, jak gdyby [illegible]

5. Co mają za znaczenie trzej testes in genere similes wykonywającemu przysięgę na ostatnim kopcu, i z nim razem zaprzysięgający jego dukt — bo przecie za dzisiejszych świadków uważać ich nie można

6 Jak się ma rozumieć nieważność zapisów dla braku oblaty postanowiona Konstytucyą z r. 1768 (V. L. 7. f. 708) kiedy przecie i rzeczne karty, a nawet debita verbalia (V. L. 1. f. 332) miały prawne znaczenie.

7. Przepisy statutu Wiślickiego zamieszczonego w Łaskim i I Volumine Legum czy i jaką miały moc obowiązującą w Sądach, w czasach Rzpltej i o ile w rozstrzyganiu dawnych spraw obecnie stosowane być mogą —

8/

8. Przy wielkim braku przepisów w dawnem prawie, czy braku tych przepisów nie może zastąpić praktyka sądowa dawnych Trybunałów Koronnych lub innych Sądów — czy ona jest ustalona, a w szczególności co do jakich mianowicie wypadków

9 W czem, o ile, i co do jakiej epoki, można w rozstrzyganiu dawnych sporów uciekać się do Statutu ~~Wiślickiego~~ Litewskiego —

10 Z nastałemi rozbiorami ~~4~~ krajów Rzpltej do ~~je~~ którego dnia obowiązywały dawne prawa polskie — przy czem potrzebne jest dokładne oznaczenie granic każdej części kraju w której też prawa w dniu tym a tym obowiązywać przestały —

11. Prawa dawne spadkowe niezmiernie niedokładne i ciemne, prosimy, jeśli to jest możliwe, o rozjaśnienie tej pomroki, czy stanowionemi prawami czy praktyką sądową —

12. Czy ~~i~~ granice dóbr utrwalały się przedawnieniem i stoletniem, bo podług Statutów sepis biennalis est praescriptio —

To są kwestye ~~na~~ które w praktyce sądowej napotkać mi się zdarzyło, i które tu naprędce tylko zebrałem — Zebrać ich znaczną ilość i drukiem ogłosił teraźniejszy Professor Prawa Dawnego Polskiego w Szkole Głównej Dutkiewicz. Parę zeszytów tego druku widziałem w Księgarni naprzeciw Karmelitów na Krakowskiem Przedmieściu. Łączę wyznanie szacunku i uszanowania

W. 2/11 63. r.

H. Dutkiewicz

Notaty

"Swath" i procedura wód porządkowania — 1425 $\frac{2}{2}$ f. 190. tamże z tr. f. 191 "płach" ubis pro corrato (jakaś kara sądowa) — moneta (warowienia) i hypoteka z r. 1421 $\frac{1}{2}$ f. 13.

— Kara za niestawienie się na pospolite ruszenie w r. 1461 $\frac{8}{2}$ f. 311. 312. $\frac{9}{2}$ f. 166.

— Kara za znieważenie sądu tamże r. 1461 $\frac{9}{2}$ f. 166.

— Kara za niestawienie zapozew r. 1476 f. $\frac{9}{2}$ f. 164.

— "wyjechać", r. 1464 "chlebojedźca" r. 1461 $\frac{8}{2}$ f. 312.

— Szpital dla ubogich żołnierzy w Krakowie na Stradomiu r. 1679 $\frac{103}{20}$ f. 352. 353.

— wyrok skazujący żydów za namówienie neofity do powrotu na religię żydowską 1782 $\frac{181}{40}$ f. 1383

— inwentarz rozmaitych rzeczy, sprzętów i garderoby itd. z r. 1563 $\frac{9}{74}$ f. 453.

— tutor alias "opyekadlnjk" r. 1469 $\frac{1}{1}$ f. 323. tamże akt ustanowienia opieki, tamże nad tymże aktem zanotowano "Ista inscriptio intra scripta ~~scri~~ scripta est ad mandatum Judicij a pod nim, "prohibita est supradicta inscriptio pro parte Nicolai de Tkaczka —

— granicies adequitare alias dojechać 1469 $\frac{1}{1}$ f. 325 —

— Warska imię nie nazwisko kobiece z t. r. $\frac{1}{1}$ f. 325.

— zapis długu z r. 1469 $\frac{1}{1}$ f. 325. f. 330 pod nim dopisano "prohibita per ministerialem .... pro parte Mathiae ... fra ... anno —

— a fossa alias ~~od~~ "othwa kopu" r. 1469 $\frac{1}{1}$ f. 326

— recepit super principalem (zapewnie summam) alias nagijscza $\frac{1}{1}$ f. 326 r. 1469.

— cum citatione conscitatoria alias "Sprzijpowijesczonem pozwyem" r. 1469 $\frac{1}{1}$ f. 327

r. 1469 $\frac{1}{1}$ f. 327. — conscitavit alias "przyposzal" — conscitavit alias "przypowyesczyl" — ad audiendum sententiam alias "ku wijsluchanju skazanya" — conscitatio alias "przypowesczenye" — sententiavit alias "sdal" — sententia alias "sdanye" —

— Wyznaczenia świadków i przysięga r. 1469 1/1 f. 327.
— in termino peremptorio alias „zdanyem roczie„
i drugi raz in termino peremptorio alias z
„nasdanem roczie„ r. 1469 f 1/1 f. 328
— sententiavit (strona jedna drugą strone) alias „zdala„
in Judiciis 30 marcis 1469 r. 1/1 f. 328
— undempseraverunt als zdaly 1469 1/1 f. 328
— lentialis pecunia als gijszczyzny 1469 1/1 f 328
— poszczyna tożsamo wspadek 1469 1/1 f 329 —
— trahynsia als thonye (do łowienia ryb na stawie
r. 1469 1/1 f. 329.
— dotalitiavit 200 marcas als wyjanował 1469
1/1 f. 332, tamże dos = posag, dotalitium = wyjano.
— quemlibet talerum 35 grossis polonicis compu-
tando r. 1586 46/2 f 339
— Zamek Opolski i inne zabudowania 1689 121/20 f 18. 57.
— Mieżkowski zamek 1689 121/20 f. 24, tamże
fol. 58 taxa wiktuałow —
— taxa bławatow, sukna, korzeni itp. takież towary
celne 1660 8/20 f. 865 — tamże z t. r. f. 818
garderoba i inne rzeczy —
— florenos ungaricales quemlibet per sedecem
sextas r. 1469 8/2 f. 103.
— bona cavens prole als ztowiek pustky i pro-
pinquus als „bliszek„. 1470 8/2 f. 130. —
— areszt na mayaniu, zamiana dobr 1468 1/1 f. 24.
— Warszka imię kobiecy 1469 1/1 f. 281 tamże co-
rulus, podobno ród aż Karpsadowej —
— Przechna imię kobiecy 1469 1/1 f 323
— Venerabilis Dnus Sbigneus de Szczekoczyny
Canonicus Sendomiriensis et Capitaneus Lubli-
nensis r. 1469 1/1 f. 270 —
— Talerum argenteorum antiquorum, in quem-
libet talerum 35 grossos polonicales computando
1590 2/48 f 960 —
Lepus ē Lupum protestatur 1670 9/5 f. 254 (akt żartobliwy w księdze No-
taryalnej opisany)

3

— quia hii dixit mihi quod ego eum vibaldus et non nobilis 1460 7/2 f. 131.
— principalis debitor als. iszczec 1460 2/7 f. 159 b
tamże 2 t. r. f. 172 wypysacz et exbrigare als
wyszwalycz (t.j. uwolnić od zobowiązania) —
— Wiesprzanie zapisująn swoje pewną sumę na
swoich dobrach i osobach r. 1598 3b/40 f. 81, taki
rodzaj hypotheki bardzo częsty w tym wieku zwła-
szcza gdy ze strony żydów zawierający pożyczkę —
— bursa als taska, rica als podwika (do ubioru
kobiet) z r. 1557 9/40 f. 283 tamże f. roku tenże
f. 292 Marusa als Margaretha laborioza
agrum fecim donat — Garderoby z r. 1598 ich
— spis rożnych sprzętów i garderoby z r. 1598 ich
taxa 3b/40 f. 47 – bo —
— rzeczy i suknie Karczmarki chłopki z taxą z r.
1555 9/40 f. 131. 132. tamże 2 t. r. f. 90 ubiór
wieśniaczki — tamże i 2 t. r. f. 99. pannus
dictus fresza —
— ucisk Chrześcian przez Żydów, i żyd jako urzędnik
i kupowanie od niego żywności 1548 9/60 f. 65
68. 71 —
— rzeczy różne i garderoba z r. 1540 6/40 f. 236.
— mandat Zygmunta zakazujący Żydom przeku-
powania żywności i brania na służbę chrze-
ścian 1548 6/40 f. 306
— dla Mikołaja Reja mandat od Króla 1549
6/40 f. 427 — tamże o Reju f. 548. 549. 550 —
— Stupra Judaeorum cum feminis Chri-
stianis aliaque eorum crimina: Decre-
tum 1556 9/40 f. 65 sq. — tamże f. 66
de jure polonico et rhutenico in jus may-
deburgense transferimus —
— 72 skudow włoskich = 115 złotych 6 polskich r. 1570 34/2 f. 927.
— przywilej w czeskim języku Króla Macieja z r. 1611 i Księcia O-
polskiego z r. 1542 60/2 f. 49.

Przywilej lokacyjny
Czermna z r. 1392
9/40 f. 66.
Jus Valachicum
2/63 f. 140. 141 r. 1655

equus non castratus als drigant 1546 $\frac{6}{40}$ f. 108

— Z Podwojewodą siedział żyd starszy na sądach 1546 $\frac{6}{40}$ f. 160 tamże i z t. r. f. 171 a bioru wiejskie —

— quod die hodierna positio actorum terrestrium est deceptoria alias omilne są roki 1547 $\frac{6}{40}$ f. 224 —

— Wywod szlachectwa r. 1591 $\frac{34}{40}$ f. 767

— Inwentarz adwokata Chełmskiego z powinowczeniami r. 1543 $\frac{6}{40}$ f. 189.

— rzeczy i garderoba r. 1578 $\frac{22}{40}$ f. 237 f. 371.

— Krol Stefan zakazuje żydom skarżyć o mord dzieci pod karą śmierci r 1578 $\frac{22}{40}$ f. 521. 563.

— Testament Radziejowskiego Prymasa w Gdańsku r. 1705 plik 144 f. 18.

— Ubior męski i żeński r. 1576 $\frac{16}{40}$ f. 127. 128

— Gwardia studentow 1683 $\frac{105}{40}$ f. 830 i 832.

— wysyłanie synow do Niemiec na naukę i wychowanie r. 1566 przez chwytających się reformy Lutra $\frac{31}{2}$ f. 319^b

— ~~144~~ r. 1430 za wołu una sexagena, za krowę una marca, za dwa konie sexta dimidia marca $\frac{3}{2}$ f. 41 —

— ~~dowodzenie~~ szlachectwa w r. 1434 $\frac{1}{2}$ f. 4^b f. 180 f. 7. f. 4. f. 5 f. 70 — i r. 1420 $\frac{1}{2}$ f. 4^b

— equi vedales alias wosniki 1434 $\frac{1}{2}$ f. 51.

— et ipsum sententiavit contumacem als zdałgych 1434 $\frac{3}{2}$ f. 63^b tamże i z t. r. f. 48 czetrzew (kara sądowa)

— marka znaczyła 48 groszy 1432 $\frac{2}{3}$ f. 19^b 26^b 10^b $\frac{1}{2}$ f. 5 —

unum cinthonem in libertate sedentem 1432 $\frac{2}{2}$ f. 19 tamże i z t. r. f. 9^b 9 mark jako procent od 90 mark — tamże f. 5 koń kosztował 5 mark — tamże f. 5. trzy marki = przezin wołom — tamże f. 220^b stamen pańi kosztował 4 sexagenas. f

Klejnoty, srebra, szaty, zbroje r. 1644 $\frac{89}{17}$ f. 1134.
także z r 1628 $\frac{92}{40}$ f. 688 f. 180. f. 266.

Zygmunt III sukno z Anglii sprowadza 1631 $\frac{60}{40}$ f. 92. 110.

Sequinquagintamarcas denariorum als drobnich halerzow r. 1438 $\frac{3}{2}$ f. 259^b

4

1. Hypotheca generalis. Vol. Leg. I. f. 419 Inscriptio inter coniuges. V. L. 1. f. 373 Quomodo literd.
2. Przedawnienie do wrebu i pastwiska Jus Polonicum Bandtke f. 419 Agens pro agris
3 Przedawnienie nabycie Jus Pol. Band. fol. 60 wiersz 2 — tamże fol. 103. CXXV — tamże fol. 419 koniec
4. przysięga na ostatnim kopcu i testes. V. L. 1. f. 411 koniec
5. Przedawnienie kopców i granic V. L. 1. f. 20. — V. L. 1. fol. 76. De venditore haereditatis

Przepraszam najmocniej za spóźnienie tom niewyczerpany pracą biórową

H. D.

W. 23/11 63.

Wielmożnemu

W. A. Maciejowskiemu

Emerytowi Professorowi b. Uniwersytetu Warszawskiego

w miejscu

6

V Praze dne 6ho Února 852.

Vážený pane!

Povinen jsem prositi za odpuštění, že tak pozdě slib svůj vyplňuji. Příčina toho byla dílem nepřítomnost moje v Praze, dílem že se přepisovatel s přepsáním listiny Rožmberské opozdil. Tato však listina Rožmberská, ačkoli Vašnosti vždy bez ceny nebude, zmýlila mne; neb nenalézám v ní výslovně onoho ustanovení rodinného, o kterém jsem byl Vašnosti pravil. Jest tomu ovšem již deset let, co jsem ji v ruce neměl, a takto mne paměť zklamala. Však jisté jest, že jsem to někde četl, ale kde? není mi možné nyní zpomenouti. A poněvadž tato přítomná listina jest skutečný rodinný statut Rožmberský, ve kterémž se sice nic takového výslovně nepřikazuje, [; pročež může i býti, že ono ženění se a vdávání v rodech příbuzných jen jako obyčej zůstávalo, hlavně snad z té příčiny, aby se jmění nerozdrobilo, a že hrdost šlechtická nerada připouštěla svateb s rody nižšími. Jestli že mi se poštěstí, něco v té věci nebo v podobných ještě nalezti, nezapomenu to Vašnosti odeslati.

S hlubokou úctou

Vašnosti
oddaný sluha
Erben

] ale nějaká zdání zdejší jakoby to na rozum dávala; pročež

Dronke: Codex diplomaticus Fuldensis. 7

Nr. 737. Decretum Heinrici II. imperatoris
1024, 9. März.

In nomine sanctæ et individuæ trinitatis. Heinricus divina favente clementia Romanorum imperator augustus, omnibus fidelibus tam presentibus quam et futuris notum fore cupimus, qualiter assidua proclamatio nostras aures inquietabat ob innumeras et frequentes contentiones, quæ semper erant inter Uuldensem et Herueldensem familiam, quæ iam in tantum conualerunt, ut etiam innumerabilia inter se fierent homicidia, et inde maximum detrimentum utraque pateretur æcclesia. Quapropter, ne talis ac tantæ presumtionis audacia sine digna ultione inter utrasque familias diutius remaneret, cum consensu et consilio utrorumque abbatum, Richardi Uuldensis et Arnolti Heruueldensis, aliorumque fidelium nostrorum per huius cartulæ preceptum tale constituimus decretum: ut primum omnis iniustitia, quæ jam per multa tempora ex utraque parte incorrecta remanserat, ab advocatis et prepositis illorum utrimque pleniter corrigatur, et deinceps, si quis ex familia utriusque æcclesiæ aliquem seruorum vel sancti Bonifacii, vel sancti Uuigberti insequitur, et ausu temerario et armata manu ad occidendum vel ad depredandum eius curtem sive domum infregerit et eum inpugnaverit, et si ille aut aufugerit, aut si forte domi non fuerit, vel quoquomodo ab eius potestate sine inpugnatione se liberaverit: illi, qui huius audaciæ et invasionis dux

et princeps fuerit, tollantur corium et capilli, et insuper
in utraque maxilla ferro ad hoc facto etiam candenti bene
cratetur et comburatur, reliqui eius sequaces cute et ca„
pillis priuentur. Si autem ibi occiditur, omnes, qui huius
homicidii seu inuasionis participes sunt, supradictae poe„
nae subiaceant. Et si ex una familia sunt, ille, qui occi„
ditur, et illi, qui occidunt, omnes singulariter uueregel„
dum occisi et omne debitum, sicut hactenus fecerunt, propriae
aecclesiae persoluant. Si autem ille, qui occiditur, ex una fami„
lia est, et illi, qui occidunt, ex alia, auctor homicidii solus pro
omnibus uueregeldum persoluat. Et (51) in quocumque loco aut ex
una aut ex alia familia aliquis occiditur, nisi ille, qui ho„
micidium facit, probabiles testes habeat, aut per ferrum candens
hoc probare valeat, quod ob aliam causam non fecisset, nisi
quod de inpugnatione ipsius aliter uiuus effugere non po„
tuisset: supradictae poenae subiaceat. Si autem hoc probare
potest, nihil patiatur, nisi quod hactenus ipsa aecclesia pro
lege habuit. Istud constitutum: aduocatus in cuius aduo„
catione hoc euenerit, cum scientia utrorumque abbatum in
presentia nuntiorum illorum fideliter adimpleat. Si uero
aduocatus aut mercede conductus, aut misericordia mo„
tus, aliqua calliditate hoc decretum auertere uoluerit, gratia
nostra et aduocatione careat, nisi supra sacras reliquias
hoc adfirmare audeat, quod homicidam seu inuasorem nusquam
adquirere possit; et tamen quam citissime poterit adquirat.
Et si ipse, in cuius aduocatione hoc euenerit, reum adquire„
re non poterit uel noluerit, fideles alterius abbatis, si possint,
adquirant, et ad predictam poenam presentibus nunciis u„
trorumque abbatum adpresentent. De camerariis uero et pin„
cernis aliisque honoratis utrorumque abbatum seruitoribus
hoc constituimus: ut si quid tale aliquis illorum fecerit,
predictae poenae subiaceat secundum arbitrium abbatis, uel
X libris denariorum redimatur. Et hoc uolo, firmiterque pre„
cipio, ut rem semel bene ac recte diffinitam nullus iterare
audeat uel renouare. Si autem predicti abbates hoc decretum
adnullare cupiunt, mihi uel meo successori .II. libras auri uterque
persoluat, conatum tamen suum non perficiant. Et ut hęc
constitutio stabilis et inconuulsa permaneat, sigilli nostri in„
pressione hanc cartam insigniri iussimus.

Signum domni Heinrici Romanorum inuictissimi impera„
toris (M) augusti. (S)

Odalricus cancellarius uice Aribonis archicapellani recognouit.
Data est anno dominicae incarnationis MXXIIII. regnante Heinri„
cho imperatore augusto annos XXII. imperii uero eius anno XI. ind. VII.
Data in VII. idus martii. actum feliciter Babenberc.

M G

Wielmożny Panie

Dobr.!

Z odniesieniem się do mojego listu z 12go Maja 864 z żalem donoszę WPanu Dobr. że tak jak ja w mojej własnej praktyce, żaden z kolegów starszych w praktyce, adwokaci sędziowie i urzędnicy administracyi których w tym celu wzywałem nie znaleźli się, żeby WPanu Dob.

pod względem praw do spadku, w sobie
i t. p. obszernie mianowicie należy
których przez Zadarowie prostuje mo-
gło, a nadanych podstaw rozstrzygnąć
opartem było. —

Nie wszyscy wezwani z prowincji od-
powiedzieli mi na moje zapytania; gdy-
bym przeto później otrzymał jakie słowa
wiadomość, niezwłocznie Wanie Dob. o tem
zawiadomię. —

Tymczasem przesyłam katalog, a
zarazem proszę o przyjęcie wyrazów
wysokiego szacunku, z którym jestem

Wanie Dob. uniżonym sługą

Lwów dnia 18. Lipca 1864. Skarżyński

M G

KSIĘGARNIA I SKŁAD NUT MUZYCZNYCH

GEBETHNERA I WOLFFA,

Krakowskie Przedmieście Nr. 15.

Skład Fortepianów, Pianin, Melodykonów i wynajem Instrumentów,

Krakowskie Przedmieście, Nr. 36.

Warszawa, dnia 20/XII 1887 r.

Wielmożny W. A. Maciejowski

w miejscu

Upraszamy o łaskawe dostarczenie nam:

Historyi pierwobytnej chrześciańskiej cerkwi w

Ziemna żywica ([illegible])

Adres Redakcji: JAKÓB

r. 1882, w którym pomieściłem artykuł Pański p.t.: „Jakimi byli Ojcowie nasi w XVI^m wieku"? oraz w rubryce „Sekretarz Gospodarskich" inny artykuł p.t.: „Niezawodny sposób uchronienia się od zatrucia grzybami."

Gdyby Szan. Profesor był łaskaw napisać o wydawnictwie wzmiankę słów kilka do którego z pism naszych, wielce byłbym Mu wdzięcznym za to, a zdaje się, że w zupełności na to zasługuje mój „Kalendarz". —

Łączę dla Szanownego Państwa zapewnienie wyjątkowego szacunku

Sługa

[illegible]

INSTYTUT
Wód Mineralnych sztucznych
Ulica Długa No 556,
przy ogrodzie Krasińskich.

w Warszawie dnia 12 Maja 1862

Łaskawy Panie!

Mam zaszczyt niniejszém donieść Wielmożnemu Panu, iż Instytut otwiera Abonamentowe używanie Wód w ogrodzie swoim na rok bieżący z dniem 18. Maja.

Zakład ten od roku 1824. ciągle zaszczycany zaufaniem Lekarzy i Publiczności stara się takowemu godnie odpowiadać, ośmiela się zatem mieć nadzieję, że Wielmożny Pan i nadal względami swemi zaszczycać go raczy.

Załącznie mam zaszczyt przesłać wykaz Wód i kąpieli mineralnych w roku bieżącym ciągle w zapasie utrzymywanych, wszelako na żądanie WW. Lekarzy każda inna woda zostanie przysposobioną.

Polecając się łaskawym względom Wielmożnego Pana mam zaszczyt pozostać

z głębokim szacunkiem i poważaniem

Michał Drubicki

Wielmożnemu Doktorowi Maciejowskiemu

w miejscu

od Komiss. Rząd. przych. i skarbu

Wrzesień w r. 1846. [Gdy] wieś Łaczew w powiecie Zgierskim w Obrządku [?] posiadanie stawałem się między innemi o podniesienie miejscowej z przyczyny niedostatku podupadłej szkoły. Po przekonaniu się ~~[illegible]~~ że upadek ten ~~[illegible]~~ wyrażającemu się Nauczycielowi p. Przeclawskiemu przypisać głównie należy, wytykałem na to, że synowi którego dziewczynę we wrześniowej nie znajdzie, przemij ~~[illegible]~~ jednak koniecznością udania się do translokacji ~~[illegible]~~ w celu zwrócenia uwagi Dozoru, że ten kolega u Inspektora szkoły powiatowej Zgierskiej, że szkoła wsiowej do ~~[illegible]~~ głównie uznawanej gromady. Wyrażam więc Wgo Dyrektora Inspektora spółczesnego warszawskiego przedstawienia gdzie uwagę na to Komisji Rządowej Wyznań i Oświecenia publicznego i przedstawić Namiestnika, z przyczyn jej potrzebę translokowania ~~[illegible]~~ a to z powodów głównie ~~[illegible]~~:

1, że tenże porzucając się i chłopcom zwyczajnie nie daje,

2, że nie będąc zajętym szkołą, oddaje się pijaństwu.

Przeświadczony o tem, iż dając za ~~[illegible]~~ odpowiedź: syna przyjąłem, ~~[illegible]~~ że [illegible] zapraszany od:

Mniemam że p. Przeclawski przeniesiony w miejsce gdzieby na niego wyższa władza dawała baczne oko ~~mogłby~~ być bardzo użyteczny. Mógłby nawet i korzyść być umieszczony w szkole parafialnej, ta ma potrzebne do wyższej posady usposobienie. ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ z samych nadto oddaje się szkolnictwu nabywać [illegible] ~~[illegible]~~ ~~bez wszelkiego ukarania, gdyby był umieszczony~~ ~~[illegible] i [illegible] zostać~~ z miejsca, w ~~[illegible]~~ kumów, wielu przyjaciół, i od nich do karczmy nie jest im w stanie odmawiać pojścia z nimi do karczmy, ilekroć przez nich proszony jest a do

~~[illegible]~~ musi im ~~[illegible]~~ kompanii dotrzymywać w karczmie,

proszony i do nie ~~[illegible]~~ z nimi do

zapraszany będąc, ~~[illegible]~~ odezwie od ~~[illegible]~~.

Swoim uwadze, jak się o tem rozmawiając z nim przekonałem, ~~[illegible]~~ nie przynosi przyczyny gminie, z [illegible] się przyczyny i szkoły nie pilnuje,

4. atmosfera miejscowa uczniów będąc szkodliwie

1, że się oddaje pijaństwu,

2, że nie pilnując szkoły, żadnego prawie uczniów

będąc przez kumostwa z wielu gospodarzami duchownie spowinowacony, nie może żadnym kumotrom odmawiać, ażeby ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ karczmy.

potrzeba,

Szatan dybał, który przyjdzie, gdyż wyższa kontrola władzy nad nim rozciągnie. Sądzę i o tem przekonany, że obowiązany

z miejsca, w którem

jak mi sam wyznał, mając wielu

wyższa władza nad nim rozciągnie kontrolę.

"Nie o kuntach niewolnictwa nie wiedzą dzieje. Zawód był "prawo obywatelskie i jego sprawowanie" Lel. III.
że ziem lechickich nie rajał
wdzierstwo szlachty w prawa kmieci nie było, ca Lelewel III. 380.–384 (do władzy nad krajem 384.
ani że jeńców wcielali do gminy, gdy i król hospites
a szlachta nie odpychała ich,
~~Kmiecego wiecu nie było lecz wiec jeden.~~ Wratislavienses! Gal. 141. Kruszwica! 145.
~~Szarańcza dni władnie kmieci nie pielęgnuj~~

Dziwacznie przyjęto jakieś patrymonialne rządy id. III. 383.

† Nie przerywał o żadnych buntach Bolesł. Chrobry, zkąd miał się spodziewać Gal. 77-78

matka Zbigniewa żoną Lel. III. 391. Bolesł. Chrobry wołą Dobromira III. 390.

Po kmiecie wole, że się w stan lechicki nie przelał, to rząd, że przez do potrzeby w samym sobie ducha równości Lel. III. 394.
(a jednak do miliceś się tego chciał!).
Galus porównywając swoje z dawnemi czasy, chwali że do swego wodza pośród na wozy Popiel!

Mówiono że Polina to Lechia bo wrodzili Lechy, a z nimi kmiecie Lel. III. 395. lecz 397.
z Szajnochą.
od r. 1042. w którym pokonano Masława F Dzieje rodnego przykładu wzrosły lata ze stanu kmieci godności sprawował Lel. III. 391. ~~f a Sieciech?~~
~~a od Bolesł. Krzyw. poddany szlachcicem?~~

~~ustąpił do Węgier Bolesł.~~

szlachcie i kmieci ziemian w XIV. narywać się oprzetał

Podrzędni kmiecie!
~~Caligulus~~ miles!

Galus 89) mówi że Polonia a propriis habitatoribus vexabatur, Mateusz 53. seditionarum cives

F który ostatnim dowodem że lud nie zaprzeczone dowody miał do najwyższych dostojeństw III. 390
F że odtąd herby pokolaru ib
(raczej że rozdawał to berkołeniu).

Bolesław Śmiały przyczepia się do szlachty i szlachcianek, że lud gnębią, że dały się uwieść poddanym (servi) Mateusz 63.–~~4~~5. III. 389
według Lelewela że gromadzili Lechitki które odmawiały córek w zamęście
ustąpił do Węgier kiedy mu z gminu wiernego nic nie zostało ib III. 394.

Lelewel do Niebuhra
wobec Kazimierza
do 1025/– prawnie.

Pamiętników I. II. ekzempl. 27.
Pierwotn. Dzieje ekzem. 16.
Historyi prawodaw. tomu VI-go ekz. 23.
do tomu III. do 52.
do tomu II. do 10.

14

Xiądz Gacki polecił mi oświadczyć uczonemu naszemu Wm Maciejowskiemu:

Że prawo obelne było w okolicach Radomia, toż samo co gdzie indziey prawo bartne; gdyż Opat Sieciechowski Świętosław 1378 roku, nadaiąc dwom kmieciom we wsi Janikowie pod Kozieniami na ich gruntach będącą barć, wyraża się: mellificium quod vocatur vulgariter oblina.—

Karol Łaski.

22/1 1865

15

Kochany Ojcze!

Jesteśmy niespokojni bo nie wiemy co zaszło — chyba Matka jest słabą że Ojciec nie odpisuje — a mnie tak pilno jest potrzebny [illegible] interesu Mironowskiego przez Popowa wybiórczy — który został u Ojca — jeśli we wtorek nie dostanę na wieczór to będę musiał przyjechać do Warszawy — Całuję ręce Kochanym Rodzicom kochający

Ki Maciej syn —

Jeżeli [illegible] nie będzie teraz na [illegible] przed Świętami zapraszam Ojca i więc zapewne będę na Świętach u Ojca.

Po wyczerpnięciu zasobów i pism zwyczajnych udałem się do polityków. Wielkopolski wynagrodzony ma-rzec dał odpowiedź przed którą by się był wstydził [illegible]. Udałem się do ~~galicyjskich~~ austryjackich. Krakowscy nie odpowiedzieli, lwowscy obiecywali, nic nie dali. Wiedeń sam wydał wszystek prawa! ~~[illegible]~~ Dali warszawscy dawni wrogowie i przyjaciele.

Kochany Dziadziu!

Nadszedł dzień świetny dzień tak dla nas błogi,
Dusza radością bogata,
Bo chcielibyśmy złożyć pod Twe nogi,
Skarby i blask tego świata.

Lecz czem bogactwa, czemże są honory,
Czém ponęt światowych krocie
Zwodne to blaski, zdradliwe pozory
Iluż nieszczęsnych przy złocie

Przeto Ci Dziadziu tylko zdrowia życzę.
Umysłu wciąż spokojnego
Sercu los same niech stawia słodycze
Troska niech stroni od niego

Kosztuj dni błogich w Twej Rodziny gronie
Wieńczony miłością dzieci
Niechaj Ci szczęście stałym blaskiem płonie
Wspomnienie smutku uleci!

Twój najukochańszy wnuk
Xawerek.

18

9.

(Eruditissime Domine!)

Quod ad Tuas literas, a me 18a Julii perceptas, examinibus scholasticis antea & praestandis semestralibus relationibus occupatus nunc primum respondeo, spero Te aequi bonique facturum. Volupe mihi erat intelligere, Te constanter desudare in historia Jurium nationis nostrae lucubranda, Tuumque opus non saltem apud affines Slavos sed etiam apud alias gentes aestimari. Cupis, ut Tibi editum per me statutum legum vinodolensium, de anno 1280 in latinum vertam, proximeque submittam, utpote in versionibus Tui operis russice & gallice moa prodituris usui congruo futurum. Equidem libentissime hoc fatigium in me assumerem, si me parem labori esse censerem, sed plura sunt ibi vocabula mihi vel prorsus ignotae vel dubiae significationis (bolanča, pritča, pritce, račeni, utakniti, vaćina, etc.), prout in meo glossario observasti, et plures praeterea §§. adeo confusae, ut eas nec intelligere, minus autem alia lingua reddere possim. Ceterum ipse credo plura dari ibidem, quae Tu, quippe eruditissimus slavicorum Jurium Explorator, certe melius intelliges, quam ego peregrinus in hoc campo: at opinor vix nos ambos suffecturos, ut dictum statutum vinodolense, negligentia scribae multis erroribus inquinatum, in praesentiarum rite intelligamus. Verum tamen spero fore, ut successu temporis adhuc aliquod melius exemplar aut saltem transsumptum melioris exemplaris alicubi reperiatur, ubi nobis illa quoque

patebunt sponte, quo modo nec summo fatigio assequi possumus. Interim cum Tu non possis exspectare, usque alicubi aliud exemplar deprehendatur, conabor, ut Tuo desiderio, pro posse satisfaciam, sed adeo vereor ut hoc mihi succedat, ut plane laborem meum Tibi nulli usui futurum putem. Asportare interim; usque 15^{tam} labentis Tibi mittam versionem a me paratam, & quod ego ignarus non tetigero, Tu pro Tua eruditione ipse benevole supple.

Dolet mihi summopere rem tam praecipiter agi. Praeter enim aliud recentius statutum vinodolense, promissus est mihi codex glagoliticus juris insulae Veglia, saec. XIV, quod utrumque cupivissem, ut doctissimo Tuo Calamo illustratum erudito orbi e tuo obtutu innotesceret. Sed maneat modo; dabitur Tibi & sacus occasio, ubi hoc Tuis editis disquisitionibus addere poteris. Vale.

Zagrabiae, 2. Augusti 1844.

Antonius Mažuranić

gni
que
o de
re
lli
m la
igna
e

ter
li
trung
ito
dabi
tioni

21

2-13
3-8
2-23
18-14

AGRAM
FRANCO

An Sr. des Herrn Herrn

Wencesl. Alexand. Maciejowski

Tribunalrath und Professor

Hochwohlgeboren

zu Warschau

en Pologne

26

WARSZAWA
14

20

Vir Eximie!

Ad S^cti Xaverii prope Zagrabiam 31. Augusti 844.

In advoluto Tibi mitto desideratam versionem statuti vinodolensis, qualem mihi erat possibile parare. Die 7^a labentis discedens ex urbe ad balneum Sancti Xaverii dederam meum originale versionis copiam juveni, ut mihi eam describat, utpote quanto cyus ad Te mittendam: ast ille, repente nactus occasionem, seposito meo scripto abivit Carolostadium fratrem suum ibidem visurus, & his diebus primo reversus mihi tradit acclusum sat negligenter descriptum exemplar, quod lubens voluissem purizari, ni urgeret ejus necessitas. Hoc ideo, ut intelligas, cur Tibi non miserim pridem. – Etiam syllabum rerum hoc statuto complexarum, quem Tui gratia ordine alphabetico ferme totum redegi, volui adjungere; sed hic in balneo existens continua cura valetudinis impeditus opus perficere nequeo, verum subsequenter potero Tibi dare ejus copiam, si putaveris Tibi auxilio futuram. – Vertendo memoratum statutum observavi plura vocabula, in originali manuscripto omissa, in mea lectione addenda fuisse; quapropter modo quaedam correxi, & juxta correctionem verti, prout ex adnexo idcirco correcto exemplari impresso videre poteris. Vale

Ant. Mažuranić

Милостивый Государь

Вячеславъ Александровичъ!

Петръ Павловичъ Дубровскій, къ которому я обращался съ просьбою выписать мнѣ изъ Варшавы „Исторію Первобытной Церкви у Славянъ" — сообщилъ мнѣ недавно, что Вы имѣли благосклонность обѣщать ему 1 экз. этого сочиненія для передачи мнѣ. Позвольте, М. Г. воспользоваться этимъ случаемъ, и изъявить Вамъ мою сердечную признательность, а вмѣстѣ съ тѣмъ сообщить Вамъ нѣкоторыхъ изъ моихъ произведеній, относящихся къ Болгаріи, моей родины.

Изученіе древностей и литературы Южныхъ Славянъ, давно познакомило меня и съ Вашими произведеніями и вѣрьте, что имя Ваше, съ рав-

нымъ уваженіемъ пользоваться просвѣщенными Болгарами, моими родичами за Дунаемъ, какъ оно пользуется просвѣщенными Славистами прочихъ народовъ.

Не знаю, какъ покажется Вамъ мое убѣжденіе, высказанное мною въ статьѣ о Кн. Ростиславѣ, что Грифина, жена Асѣня Чернаго, была та самая дочь Ростислава, Князя Мачвы, которая по первому браку имѣла Михаила царя Болгарскаго своимъ мужемъ. Много встрѣчается въ исторіи Болгаръ подобныхъ запутанныхъ вопросовъ, и только тщательная разработка отечественныхъ исторій у соплеменныхъ Славянскихъ народовъ, поведетъ къ раскрытію истины.

Вмѣстѣ съ Ростиславомъ и Великимъ царемъ Симеономъ, посылаю Вамъ переводъ извѣстной повѣсти Г. Вельт-

мана — Райна. Переводъ сдѣланъ въ Одессѣ дѣвицею Еленою Мутьевъ, урожденкою Калоферскою у подошвы Балканъ. Это первая болгарская проза, народная, чистая и звучная, безъ примѣси церковно-славянскихъ выраженій, которыми къ несчастію изобилуютъ почти всѣ пишущіе болгарскіе книги, думая тѣмъ исправить языкъ. —

Примите затѣмъ увѣреніе въ моемъ искреннемъ почтеніи и совершенной преданности, съ какою имѣю честь быть

Вашъ, Милостивый Государь
покорный слуга

С. Н. Палаузовъ

С. Петербургъ
3 Марта
1853. г.

Szanowny Panie!

Przesyłamy, co się na prędce z praktyki zebrać dało,
a łącząc wyraz wysokiego poważania i szacunku, mam honor
pisać się

Przyjacielem i sługą
Ludwik Pietrusiński

Warszawa,
12/11 63.

Zielinackiego Pand.

Źródła I. a.

Krytyka

Pandekty Zielinackiego.

Czy sumy kościelne przedawniały się?

Czyli? i o ile obowiązywało prawo lenne w Polsce?

Czyli? i o ile Concilium Tridentinum obowiązywało w Polsce?

Czy akty zeznane w Kancellaryi Królewskiej (np. w obozie) nadawały hypotekę na nieruchomościach miejskich w Warszawie bez przeniesienia ich do akt innych?

ś. p. Mierzwowski, brak z III. str. 21–24 –

27

Łaskawy Panie Dobrodzieju!

Starałem się jak najusilniej chęci w części zadość uczynić życzeniom Łaskawego Pana – i to u adwokatów cywilnych moje odpowiedzi – lecz niestety zabiegi mi nie udzieliły pożądanego skutku –

Mianowicie co do pytania o ile prawo do pastwiska wręby i t. p. nabyć można według prawa polskiego drogą przedawnienia – takowe w praktyce mnie się nigdy nie nasunęło –

U nas to prawo bardzo rzadkie

między prywatnemi zakładami - i jak mnie z praktyki wiadomo zawsze prawa na mocy tytułu prywatnego z ~~[illegible]~~ nigdy pochodzącego - a to sięgającego czasów dawnej Rzeczypospolitej -

Sporów o te prawa miałem kilka - ale zawsze przeciw dawnym poddanym t.j. gminie miejskiej - lub przeciw Kościołowi - w tej mierze istnieją u Nas przepisy administracyjne, które te prawa regulują i w tych sprawach do prawa dawnego polskiego odwołać się niemiałem nigdy potrzeby i sposobności -

Pytałem Kolegów, będąc dawniej [illegible] się w Urzędzie fiskalnym, i takież samą otrzymałem odpowiedź —

Obiecano mnie zbiór przepisów administracyjnych, odnoszących się do uregulowania tego stosunku między właścicielami ziemskiemi i dawnymi ich poddanymi —

Jeżli łaskawy Pan życzy sobie zbiór taki otrzymawszy go mógłbym zakomunikować —

Chwilowo na razie niemogłem zadość uczynić żądaniu Pańskiemu

i

to zawsze służyć Mu w innym

wypadku, będzie dla mnie przy-

jemnością i zaszczytem.

Co wyrazmo się zostaję

Z głębokiem uszanowaniem

WWo Pana Dobrodzieja

prawdziwy sługa

4/IV/864. Rayski

Warszawa dnia 2 Czerwca 1872.

Panie Dziekanie!

Przepraszam, za opóźnienie.

„Atque unum consilium totius
„Galliae effecturum, cujus consensu
„ne orbis ~~terrarum~~ quidem terrarum
„posse obsistere." Cæsar de bello gal-
„lico libro VII § XXIX.

L'empereur romain (: Auguste :) avait toujours présente à la mémoire une parole sortie de la bouche du héros le plus brillant de la résistance des Gaules, que Jules César avait jugée digne d'être consignée dans ses <u>Commentaires</u>. Au milieu d'une assemblée où il s'attachait à consoler ses compagnons

d'une victoire récente de César, le héros gaulois, Vercingetorix, s'était écrié que.

" du moment où les dissentions
" interieures auraient cessé,
" du moment où la Gaule en
" viendraient à ne plus avoir
" qu'un même but; le monde
" entier ne pourrait lui résis-
" ter.

Histoire de la domination romaine en Judée par Salvador. tome I page 330.

Szanownego Pana Dziekana życzliwy
sługa

Chybiński Mieczys.

Epigraphe.
Augebat iras, quod soli Judaei non cessissent
Tacite. Histoire livre V § 10.

mogli rządzi.
losy wszakże,
lecz jednak [illegible]

w stolicach głównie ~~osadowili~~ [illegible] się, Г
~~[illegible]~~ Wojewoda ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

Kraków 1334.
Lwów 1356.
Poznań 1399.

Pewni że
dom edwar-
da znajdą
dla siebie pu-
le do zarob-
kowania, a
nie skazują-
jąc się ani
konkurencji
w ~~[illegible]~~ ku-
pieckim za-
wodzie, ani
naciskiem od
przyjeżdżać,
mając wsiadać
sądy własne,
[illegible] pod ka-
[illegible]
liem

31

AUGUST TRZETRZEWIŃSKI

w Środę wieczór

Wyrok przesłałem Siostrze do Mazowsza przez Kierownictwo d. 14. b. m.

Szczerze życzliwy

A. Trzetrzewiński

versus Tartar. Valach.
le gusto ad conventum pro conscriptione,
mulctali bonis contravenientes conscriptioni bel-
lico.
ponieważ byli złoi na pospol. ruszenie,
bo to uzywali sobie Ludzi.

Tarłowa obok Andrzeja
Zamojski.

wydobyło
lista do Olegi czy odpowiedź

Wielmożny Panie Sędzio
Dobrodzieju.

Wiadomość, że posłaniec Łęczycki którego pan sekretarz Tomański winien był opłacić, bom na ręce jego złożył był milowe, mimo to odebrał zapłatę w Mazewie, boleśnie mnie dotknęła. Racz Pan Sędzia darować uchybieniu które nie z mojej ale z obcej winy, powstało. Wszystko przyrzekam osobiście naprawić, jako i karę na mnie nałożoną co do joty wypełnić.

Obojga Państwa Sędziostwa Dobrodziejstwa wraz całej Familii w Mazewie najserdeczniejsze zasyłam ukłony.

Z wysokiem uszanowaniem
Wielmożnego Pana Sędziego
Dobrodzieja

Zgierz d 10 Lipca 1861. — uniżony Zajdel. —

który istniejąc od … wypadnie się najwięcej w XV. XVI. źródła … i w Polsce.
Pierwszy ślad w Germanii około Würzburga (v. 741). Drugi w Rossyi gdzie stworzon objeżdżał kraj. Zapewne w Czechach też i w Sasach… W Polsce się dopiero za Jagiełły zjawił, … naśladowany jak na Węgrach
~~stopnie i na Węgrzech się … zat. Szczegóły o polskim. Urzęd~~
w Rossyi gdzie wybieranie poborów spadła na gminy, urząd wzmiankuje się między ludowych
w Germanii gdzie komora (szczegóły o niej). Urząd w Czechach gdzie komora też, w Rossyi przedtem jako pomocnik urzędowej komory. Ponieważ więc Pobórca i komora cechą urzędu skarbowego najdawniejszego pamiętamy o obu, i powiedzmy o tem jak urządzona w Polsce komissya skarbowa wypełniła obu niepotrzebnemi.

§. 343. Poborca polski, rossyjski.
§. 344. Komora niemiecka XII. (opisać ją.)
naśladowana w Czechach, na Węgrach w Rossyi, w Polsce. Czeskiej i węgierskiej mało rozwinięte przed Habsburgami. Zmianowanie czy kolegialnie nie wiemy, ale pewno gdy na wzorze niemiecką. Za pewne że na Węgrzech urząd fiskalny pod okiem Tawernika, ze Habsburgowie kameralnie … skarb litewski. Rossyjska przed i za Aleksego. Polska pod zarząd Podskarb. i Trybunału oddana.

§. 345.

Dawnej wojskowości słowiańskiej a mianowicie

Pisma o polskiej, ich zalety i braki

Pisma czeskie, polskie, rosyjskie.

pisma o marynarce.

o niej naprzód.

Piechota i jazda a

Sprzęt. O jeździe polskiej Towarzysze zaciężni.

Dragonji nie wiemy. O wiadomości o

Słowian.

Części odwrotnej.

rzewała.

nie ziemia politycznego prawa nie

stwem, wiejskiemi a miejsk. gminami

z poredział między ludem a dworzan-

Złąd się bowiem. sejmiki, naprzód

urzędowo naczelnie przejodycznie

(r. 14... 1468) zwoływane ukoncły.

Uznawały formalnie.

Przewidywał do oddawa Zygmunt I.

i dla tego zapobiegając sejmom

wróciła znowu do pierwotnej

najwdzięczniejszej swe naszej.

Ustawa rządowa z r. 179[illegible]

~~mianowicie~~ ~~naprzód~~ już ziemianami, z

mieszczanami znowu zetknę-

ła, i oba stany pobratawszy na jednej ławicy w sejmie

~~razem w posadziła, usiadła więc wtedy~~ posadziła. Choć

~~rozmaicie~~ ~~więc~~ ~~wtedy~~ więc i wtedy osobno szlachta a oso-

bno mieszczanie sejmikowali, jednakże ławicę się razem

przez własność [illegible] gdzie bądź czy na wsi czy

w mieście położoną, i ~~jedno~~ równe prawo obywa-

telstwa Ojczyzny zespoliły się w stan jeden jak by-

wało przed wieki. Jak wcale było w

samej tylko Polsce, w Czechach atoliż

chać się i sam zamieszało na to

z wojskowości wyjawszy

z górzniejszej po obu stron Karpat ma-

czej była.

~~Na Rusi~~

W moskiewskiem

państwie [illegible]

Tymczasem

Swere powstał się na naupr. którego stanu i Szwecji. Mniema naupr. że kmieca w całej Skandynawii pod nazwą jaq mnagi który od mannus pochodzić ma. Lecz że w Skandynawii w dalekim co w Szwecji zwarowani ku wymysł. Jeżeli już ...gdy ... do rzeczy nagdy ... stadowana z Anglij a nazwaz wcześnie od Normandzkim. (Nie mają śladu aczeby rzeczywiście gdziekolwiek na północy. Pieczona lit. Rusi nadbrzeż. Przeciwnie

Nim znaczył się na Rusi nadbrzeż. i litewsk. za wyrod. ... jako Orie-

[Ani tu ani gdzie indziej na północy. Wiem lit. Rusi nadbrzeż. Pierwsza na gwałt wskazuje drugie że tylko kmieca, ale kmieca jako opłata, ... której wymagać mógł pan ... każdy ziemianin od poddanego wymagał król neg. od szlachty i ... wymagał król polski ~~..~~ ~~...~~ ~~...~~ wymagał Anglik. ~~...~~ ~~...~~ wymagał Jarek od Serba. pod nazwą Swadzieba na ... od ... pod nazwą ... Że ani król polski ani Anglik w naturze ... wan. Polski ... ~~...~~ ale tylko na rzecz ...

+ pod niewiadomą nazwą, ale znać w gen. gdy ... opłacaną

∠ pod nazwą ... dziesięć.

F pod ... nazwami z ... nazwą

I kże narew.

[co się pokazuje z ... Greg. i ... którą nie chciał ... na wsi ... ~~...~~ ~~...~~ szlachta go... wolni ... ląd ... i ... I. u Serbów pozostał

na obronie prawo polityczne w drug. końcu aż do XIV. ... na niej też rzeczone prawo aż do końca XVIII. rozwinięte ... zabiegi. Wydania do rozwiązania ... się ... nadał wojnie i prowadził ją najlepiej / żołnierzem. ∠lub do pospolitego ruszenia należącym

Od ... rozwój się regularny piechoty i ... Dalszy co pospolitego ruszenia rozwój i jego upadek. Nagroda żołnierza. Kodeks wojskowy. ~~...~~ ~~...~~ ~~...~~ ~~...~~ ~~...~~ samowolnego

~~...~~ ~~...~~ ~~...~~ wojskowe prawo. ... opowiadania o ... wojskowości. W jej ... ~~...~~ ~~...~~ dawnego i nowego życia ... 7. Od wstępu Tarnowskiego, oprócz ... siły narodowej na wojsko narodowe sprawowane ... Dato ... tej podstawy z artylerią i wojennego ~~...~~ nowo zreorganizowane. Organizacji stały przez nową szkołę wojskową i utworzenie komisji wojskowej z należycie ...

matki?

W razie gdyby które z powyższych pytań było już rozwiązane w poprzednich pracach Pana Dobr. to upraszam tylko o wskazanie mi dotyczącego miejsca.

Załączam odpis transsumptu z r. 1556 dyplomatu ks. Leona niewiadomej daty; odpisy dalszych dyplomatów w moim ręku się znajdujących, przesłać będę po kolei listów.

Ofiarowany mi łaskawie egzemplarz „Historyi prawod. słow." otrzymałem w połowie Lipca przez księgarnię Milikowskiego i składam zań najgłębsze podziękowanie.

Z wyrazem najgłębszego szacunku pozostaję Wielmożnego Pana Dobrodzieja najpowolniejszym sługą

Stanisław Zborowski

Odpis z kopii wierzytelnej, wystawionej przez Powiatową Dyrekcję Skarbu w Samborze pod dniem 3 Lutego 860.

Sigismundus Augustus Dei gratia Rex Poloniae, magnus Dux Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae et dominus et haeres. Significamus tenore praesentium quorum interest, universis et singulis, ad quorum notitiam hae nostrae pervenerint literae. Quod exhibitae sunt coram nobis nomine Venerabilis Antonii Radylowski Premysliensis et Samboriensis Wladicae, literae in libro veteri thesauri Ecclesiae Samboriensis repertae, idiomate ac literis Ruthenicis descriptae illustris olim ducis Leonis filii Regis Danielis, tenoris infrascripti, continentis in se donationem certi prati. Supplicatumque nobis est, ut illas auctoritate nostra Regia confirmare dignaremur, quarum quidem tenor seu exemplum de verbo ad verbum fideliter descriptum sic se habet. My kniaź Lew syn krolia Daniela zmowiwszi się z Bojary naszemi dawamy y przedalismy ziemię abo łąkę abo sianozat w miedzach obloznich za Dniestrem rzeką ku swiętemu Spasou kosciołu Monastera Abrahamowi Biskupowi y Humienowi naszemu Jefremienowi y przedaliśmi tho na wieki wieczne swiętemu Spasou ziemię i łąkę leżącą między sioły naschemi Torczinowice a Toranowicze. A ktoby przestąpił słowa nasze a chciałby poruszyć je, sąd mamy s niem przed Bogiem. Nos itaque Sigismundus Augustus Rex supplicationi praedictae annuentes

literas jam insertas siquidem prędictus Venerabilis Antonius in possessione prędicti prati hactenus permansit, in omnibus earum punctis, clausulis, articulis et conditionibus authoritate nostra Regia approbandas ratificandas et confirmandas duximus approbamusque, ratificamus et confirmamus per pręsentes donationes eas omniaque in eis contenta robur debitę firmitatis obtinere debere harum, quibus sigillum nostrum est subappensum testimonio litterarum. Datum Warschovię feria quinta post festum Sanctorum Simonis et Judę Apostolorum Anno Domini millesimo quingentesimo quinquagesimo sexto Regni vero nri vigesimo septimo. Joannes O-czeski R. P. Canc. L. S. R. P. Relatio Magnifici Joannis de Oczeschino Regni Polon. Cancell. Cracoviensis generalis Sandom. Olsinienq. Capitanei ac terrę Cracoviensis Succamerarii.

Napolski

Sigismundus Augustus dei gratia rex Poloniae, Magnus Dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae etc. dominus et haeres, Significamus tenore praesentium quorum interest universis et singulis praesentibus et futuris harum notitiam habituris. Quia nonnulli ex Consiliariis nostris obtulerunt nobis nomine venerabilis Antonii Premysliensis et Samboriensis Wladicae litteras in pergameno characteribus ac lingua Ruthenicis descriptas Illustris olim Leonis unius ex Lithuaniae Ducibus, cum sigillo ejusdem appenso tenoris infrascripti. Supplicatumque Nobis est, ut illas authoritate nra Regia approbare, ratificare et confirmare dignaremur, quarum quidem ex lingua Ruthena in Polonicam legitima versio, quam in Cancellaria magni ducatus nostri Lithuaniae fieri mandavimus, de verbo ad verbum sequitur et est talis. Otho ja kniąze Lew syn Daniela króla Bozą miłością gdziomy Czerkiew dom Bozi dali murowacz przeobrazenia swiethego Spasa w kosciele monastera między rzekami Dniestrem i Dubnem dzisia y za przothow naszych, za oycza mego krola Daniela w thim klasztorze drzewiana Czerkiew była. A my na łaskę Bozą y na pamienncz przothom naszim, obnowili na tho mieiszcze murowaną thedi k'robotzie thei czerkwi wzieliśmy pietnascie męzow we wsi Wołkowi księstwa naszego wielkiego Litewskiego do robothi czerkwy thei, zeby robili do koncza domu thego Bozego, thczomy ich osadzili na brzegu Dniesthra, thedy przedajem ich i przypisujem wszysthkich thei Czerkwi swiętemu Spasu na wieki syny ich, i po nich będączych, aby byli posługi z nich czerkwy thakze swięthei, i Biskupu naszemu oyczu Larwonu, i po nich będączych starczych w them klasz-

torze, kogo po sobie osthawi Władikę Archimendrita albo Yhumena - swobodnich ich czynim we wszysthim oth boiarz, synów i krzesonich naszych, w daniech i w posierebrzeinach naszych i we wszysthich podaczkach swiebodnich ich czynim. Jedno ko czerkovi do monastyra robotha i posierebrzyzna o nich Bogomolczom naszym, którzy po naszym żywocie będą czerkiew Bożą wystawiacz, Pana Boga prosicz za przotki nasche i za nasze bojary, i wolno im w rzekach i w lesiech wierzch Dniestrem do lisiego brodu więssem Dubnie i w małem Dubnie *tu do wierzcho wiez miecz i usiwać - A ktoby się wstąpił na moje słowo, sąd o niem przed Panem Bogiem i będzie kliethwa Boża na niem w dzisiejszy wiek i w będący. Nathomny ten listh swój dali i pieczęcz swą przywiesili. A pisano i dano we Lwowie w sobothę miesiąca Yenuaria dwanastego dnia liatha sześcthysięcznego ośmnastnego. A pisał Zacharia Wiktorz - Wyłożono jesth własthnie z Ruskiego na polskie przez mnie Jendrzeja w kanczeliarzyi wielkiego xięstwa Litewskiego. - Nos itaq. Sigismundus Augustus Rex supplicationi praedictę annuentes litteras jam insertas ex Ruthena lingua in Polonicam fideliter versas in omnibus earum punctis, clausulis, articulis et conditionibus approbandas, ratificandas et confirmandas duximus approbamusque ratificamus et confirmamus per praesentes, decernentes, eas omniaque in eis contenta robur debitę et perpetuę firmitatis obtinere debere. - Ita tamen si in usu et possessione illorum ipse venerabilis Antonius Władica hactenus perman-

sit. In cujus rei testimonium sigillum nostrum praesentibus est subappensum. Datum Piotrcoviae in Conventu regni nostri generali feria quinta post ferias Penthecostes proxima. Anno Domini millesimo quingentesimo, quinquagesimo quinto. Regni vero nri anno vigesimo sexto. Joannes Oczeski R. P. Canclr L. S. Relatio Magnifici Joannis de Oczieschino Regni Poloniae Cancellarii generalis Crac. Sandecens. Actinens. Capit. Succ. Cracoviensis.

Z kopii wierzytelnej wystawionej przez Ekspedyt c. k. Powiatowej Dyrekcji Skarbu w Samborze pod dniem 1 Lipca 1865

Lublin d 9 Listopada 1872.

Wielmożny Mości Dobrodzieju,

Przybywszy z powrotem do domu po mojej wycieczce na prowincyę – pospieszam przesłać Mu kilka odbitek drożonych wypisów z Akt dawnych. – Rachunki Pod-Marszałkowskie które jeszcze w sprawie tej rządzą się nadesłać Ty Go – i dadzą pożądane rezultata w wyjaśnieniu kwestyi ciemnych –. Od Hr. Jana Działyńskiego – do dziś nie mam odpowiedzi – co mnie mocno dziwi – dla tego też pozwalam się prosić Pana Dobrodzieja o łaskawe wstawienie się za mną a to według tak łaskawie mi udzielonego przyrzeczenia. – Za tyle dla mnie okazywanej łaskawości – i życzliwości pozwoli się podziękować niż umiem – aby wyrazić to co czuję – stosownie nie mogę

ja

dla tego też racz Panie Dobro-
dzieju przyjąć odemnie
najsolenniejsze zapewnienie
mego wysokiego szacunku
i czci dla Osoby Jego — ja-
ko też równej chęci i goto-
wości do usług które by
udowodnić mogły uczucia
mej wdzięczności. — To wy-
raziwszy mam honor pi-
sać się Pana Dobrodzieja
najpowolniejszym sługą

Władysław K. Zieliński

Ulica Bernardyńska № 201/37.

1. 39

Relationum et Protest. Grodu Lubelskiego - anno 1637 - Tom 66

pag. 177½ Actum Sabbatho ante Dominicam Quadragesimalem Oculi proximo. -

Martinus Luterus nomine Statorii Privilegium obtulit.

Ad officium et acta præsentia Capitanealia Castrensia Lublinensia personaliter veniens Providus Martinus Luter de Wychylowka nomine Ignominiosi Chiachonis Statorii supremi Swinistri (?) Caluinorum fratris sui, obtulit et exhibuit officio præsentis literas Pergamineas nigras infrascriptas Diabolicas manu eiusdem Diaboli subscriptas et sigillo Infernali obsignatas petens easdem ab officio præsenti per modum oblatæ suscipi. Quas officium præsens Capitaneale Castrense Lublinense videns integras sanas, salvas, minimaque suspicionis nota carentes easdem literas suscepit & Actis suis de Verbo ad Verbum inseri et ingrossari mandavit Quarum quidem literarum talis est de Verbo ad Verbum ./.

qui sequitur Tenor & series:

Sictus Octavus de Rakow Perditor Animorum Christianorum Prava fidei in Chybice et alibi incola Districtus Rynowiens et Pallatinatus Smalconiens Dominus et Hæres. — Significamus praesentibus literis nostris quorum interest ~~veniens~~ universis et singulis exhibitas nobis esse literas Diabolicas sigillo Diaboli senioris obsignatas continentes in se partim Donationes certorum fundorum partim obligationes certorum transitorum per Capitaneatum toti Orci Perfido Chiachoni Statoris incola Chybiens fratri suo patruelli — sanas, salvas, integras minimeque suspicionis nota carentes. Quas ut authoritate nostra Diabolica approbare et confirmare dignaremus supplicatum est nobis harum vero literarum talis est de Verbo ad Verbum qui sequitur Tenor series: Actum in Infernno in Magna frequentia Omnium Diabolorum tam istorum qui seniores portes agunt quam etiam horum qui fores claudunt inferni.

S.

/. Quod cum comparerent coram nobis et officiys nostris Ignominiosi Chia-chomi Statorius et Martinus Calvini ad maximam petitionem ipsorum dedimus consensum omnibus Calvi-nis atq Hereticis ubicunq et quas-cunq artes exercentibus ut animas suas in bona fidei sordidi tote servent et se a Christianis tanquam à se ipsis custant domus om-nibus nequissimis voluntatem cacodemones in bonum finem educendi et liberos uxoresq suos bene gubernanili recteq amandi Nihilominus commissimus ipsis Sinagogam interra Rakovienz Districtu Palkovienz Pallatina, tu vero Statorsensi bene cus-todire in illaq canes suos fidiculos servare sibiq occidere. Quod aliter non faciant pro gratia nostra diabolica Da-tum et factum in Rakow in domo Statorij senioris sui, mistri (?) Calvinorum praesen-tibus tum temporis Ignomini-sis Simone, Samosatiano Figurkone et Postupkowione. Quod memoriali soli datum est. Sictus Octavus de Rakow Perditor animarum Christa-norum Cacodemon senior nomine totius orci. —

/.

40 3

4.

Tomus

pagina 179 Idem obtulit:

Ad Ima Barathri Antaque lerbori ptz accedens Martinus Luterq obtulit Libros infrascriptas quarum tenor talis sequitur Pluto inferorum Barathri Phlegetontis Cocyti totiusque plage occidentalis legitima divisione primus Horrius Rex et Dominus. Eximiam in adinveniend falsissime fidei dogmatibus industriam et singulares in decipiend deliniendisque humanis animis solertias ardensque et inde, secum augmentandi nostre nequissime Rei publice studium tum ordine Diepsque in defendend errorum pene at figmentorum fabulis virtus omnium Martini Luteri pededis sequndus et nostri famulatus fidissimorum affectam Ministror nimirum cæterorumque Lutheranorum Academiæ Professorum ita nobis vel invitis penitus extorsit et ut illorum annueremus desiderijs nolentes volentesque impulit. Postulatum quippe conveniens Martinus Luterque noster amantissimus cæterique oc ejusdem falsæ doctrinæ Promotores Ministri ad nostram detulerunt Altitudinem ut cum sint fidissimi errorum scelerum sui Magistri Luteri nimirum imitatorum abundeque iam in falsitate et mandacijs exercitati versatique

muneri suo in confingendis dogma-
tum portentis bene fungamur
cumque a veritate Doctrinae et
falsa Martini Luteri institutionis
ne latum unguem discedant,
ut una cum eodem suo ma-
gistro eisdem quibus et ille bene-
ficiis et premiis gaudeant. Quo-
rum affectioni Postulatisque nos
sufficienter corespondere et
debitam tantorum laborum re-
ferre mercedem tum eosdem
ad maiora audendum et confingendum
promptiores reddere cupientes om-
nibus et singulis sub vexillis
nostris militantibus notum esse
volumus et mandamus ut omnes
eo accuratiusque pensato et dili-
gentiusque perspecto quia Ministri Lu-
terorum caeterique oes eiusd fidei Pro-
fessores nostro consensu, volun-
tate et imperio hoc munere
fungantur pro primariis falsitatum
ac mendaciorum inventoribus
habeant eosque tanquam fidissimos
nros secretarios debito honore et
observantia afficiant et ut fir-
mius et diutius hac prerogativa
uti possint nos illis primum lo-
cum in Imis Barathri am-
plissimi Imperii nostri praese-
dente Martino Lutero conce-
dimus in consiliariosque nostros
eligimus tum et Charontis ./.

Naudero Cymbz Infernalis man-
damus ut dum eorum animas
ad nostras deuenit sedes ~~promptis-~~
~~sime remotis aly~~ ab eis nullum
rectigal requirat sed promptissime
remotis alys illos soloz expediat
et in urundde uehat contu-
bernium. Nos vero pro debita
nostra liberalitate et munifi-
centia in nro consistuz Lonor-
tio Tangnaz dice eo avide
expectat et bene ꝑmeritos ampo-
lioribz dignitatibus et Inferna-
libus muneribz afficiemz Datum
in Imis locyti Mense Curente
et Vrente Anno 00000 Pluto
Horrius Rex Inferorum.—

Relationum oblat. Grodu Lu-
belskiego anno 1640 i 1641
Tom 69

p. 312 Alexy Iwaszkowicz Wójt
Podzamecki (Lublin) prze-
ciwko Mikołajowi Kozobudzkie-
mu Ławnikowi Podzameckiemu
Lubelskiemu oto iż on im-
memor officii sui, przeciwko
przysiędze y Szczyukołajowi Podza-
meckim dziatać nieprzestaje.
p. 430 Władysław IV listem
swoim do Zakonu SS. Do-
minika, libertacje dom-
mnowany przy Ulicy Grodz-
kiej w Lublinie.—

XX

Lwów 28go Kwietnia 1840

Wielmożny Mci Dobrodzieiu!

Przepraszam bardzo że tak długo z odpisem opóźniłem się, nayprzód niebyło mię we Lwowie przez dni kilkanaście, a potem powróciwszy niemogłem wynaleść Gazety Wiedeńskiey, która chociaż tu trzymaią, iednakże mało ią ceniąc nieskładaią, wczoray powyczytem w Redakcyi gazety lwowskiey, Artykuł wypisałem i takowy załączam – Zdaie mi się że sam „coniunctissimus Kopitarius" iak się nazwał, swoią [illegible] te napisał.

Dzieła samego iescze we Lwowie niemasz, gdy nadeydzie bo się go za dni kilka spodziewaią, starać się będę przez Księgarnię Millikowskie go przesłać ie Wielmożnemu Dobrodzieiowi do iakiey Warszawskiey Księgarni, bo pocztą listową kosztowało by wiele, zaś posyłaiąc pocztą wozową przez Kraków wielu formalnościom na Komorze poddać się potrzeba –

Co się tyczy materyałów do napisania historyi Unii tych wiele bardzo miałem w mych ręku i czytałem, zdaie mi się ieżeli mię nie łudzi własna miłość że niemasz i w Rossyi i w Polsce nikogo kto by więcey w tey materyi czytał. Wiele ia udzieliłem Panu Dokumentów przed parą lat, umieściłem także dwa lub trzy w Zbiorze który iescze w Marcu Mecenasowi posłałem. Jest i w moiey historyi Rusi halickiey krótki opis początku Unii, coś się i w Kronice lwowskiey umieści, tyle ile mnie w moim stanowisku pisać było wolno, w kraiu gdzie Rząd za Unią się oświadcza –

I Panu gdybyś ten Przedmiot obrobić chciał z chęcią się przysłużę czym będę mógł, zaś zbiór owych Korespondencyi które więcey do historyi Polskiey należą, iak iuż wspomniałem posłałem do Poznania

Co do zwyczaiów i obyczaiów ludu polskiego i ruskiego, o które mię Pan zagadnołeś, to dla mnie iest za nadto ogólne zapytanie — Lud pospolity zdaie mi się że ma też same teraz co i dawniey zwyczaie i obyczaie, ia przynaymniey spędziwszy naywiększą część życia mego na wsi przez ciąg lat przeszło 50 ciu pamiętam żadney niepostrzegłem zmiany wyiąwszy że teraz obrodnie się u nas pomnażaią których dawniey tyle nie bywało. Zwyczaie są i powszechne całemu Kraiowi zdaie się staroslowiańskie i szczególne pewney wsi lub okolicy właściwe — Zwyczaie i obyczaie Klass wyższych wystawione były na wpływ cudzoziemszczyzny iak teraz tak i dawniey magnaci wysyłali swe dzieci a właściwie Synów na nauki do Włoch Francyi i Niemiec, ci przywozili obce zwyczaie i obyczaie na które srednia Klassa Szlachty zapatruiąc się naśladować ich starała się — Co do tego punktu musiałbyś mię Pan specialiter i articulariter examinować, a może bym sobie co przypomniał, com czytał lub słyszał —

Co do dziejów Kościoła greckiego na Rusi aż do Synodu Zamoyskiego zakres ten iest nader wielki zawiera on w sobie i historyą Unii, bo ten Synod utwierdził ią ostatecznie. Zakres ten należało by podzielić na mnieysze od zaprowadzenia Chrześcianstwa aż do Synodu Florenckiego — Od Florenckiego Synodu do początku Unij 1439 — 1596 — Od początku Unij aż do iey w Zamosciu utwierdzenia i opisać tego każdy z tych głównieyszych zakresów ma znowu swoie pomnieysze epoki —. Cokolwiek uczynić mogę wszystko na usługi Pańskie — Ale to są olbrzymie prace do których się Pan sposobisz — Gdy będę miał te przy

43

iemność witać Pana we Lwowie obszerniey te materye rozkła=
=niemy -
O Zbiór Dyplomatów W. Stronczyńskiego drukowany upraszam Pana
Dobrodzieia, a co będzie kosztował, to z chęcią powrócę, ia
tu zapłacę Hesychiusza Kopitarowego i coby więcey Dy
plomata kosztowały z podziękowaniem powrócę -
Na Recenzyą Kopitara racz Pan wstrzymać się z odpowiedzią,
musiemy pierwey pomówić -
Przepraszam że tak bazgrzę bo się spieszę i do Nóg
upadam Zubrzycki

Warszawa, 8 Czerwca 1847

44

Szanowny i drogi Panie!

Bardzo mi było przyjemnie odebrać liścik Pana Dobr. i dowiedzieć się z niego o ciekawych naukowych wiadomościach. Udzieliłem je P. Overtowi Jeneckiemu, który Panu Dobr. zasyła swoje ukłony. U Storożenki byłem trzy razy, lecz, jak to Panu wiadomo, nie łatwo do niego trafić. — Niedawno wyjechał od nas za granicę, mianowicie do Wiednia, P. Moraczewski. Będzie on także w Pradze. Dałem mu list do P. Hanki. — Proszę także oświadczyć moje uszanowanie wszystkim uczonym czeskim, kiedy Pan Dobr. dostaniesz się do Pragi. —

Odebrałem niedawno dzieło rosyjskie przez P. A. Popowa, p.t. Podróż do Czarnogórza. Pomimo niektórych usterek we względzie uczonym, zasługuje na naszą uwagę. — Ciekawy jest ~~rod~~ rozdział: Prawniczy byt Czarnogórza, rys stanowego (государственный), kryminalnego

cywilnego i familijnego prawa. – Nadto dotyczy także postanowienia sądowe Czarnogórców (Судебникъ Черногорскiй). – Trzeba nam koniecznie czytać prace Towarzystwa Historycznego w Moskwie. Nadzwyczaj są ciekawe i wychodzą porządnie. – W Kijowie wyszedł tom drugi Pomników, wydawanych przez tymczasową kommissyą dla rozebrania starożytnych aktów. Między innemi zwraca tam na siebie uwagę: Уставъ о волокахъ, данный королемъ Сигизмундомъ Августомъ въ 1557 году. – Ważne są także nowe źródła dla dziejów Małorossyi. Bardzo chwalą dzieło archymandryty Makarija: Rys Dziejów Kościoła Rossyjskiego w epoce przedtatarskiej. – Cóż jeszcze napiszę memu Szanownemu Panu? – Dodam mojej myśli, na którą niedawno wpadłem, przypominawszy sobie, jak Pana interesuje mitologia słowiańska. Trzeba będzie z wielką uwagą zastanowić się na rossyjskiemi życiopisami Świętych, zajrzeć także do miejscowych podań

w tym względzie, np. Prorok Eliasz 45
znany jest, jako wyobraziciel grzmotów,
w miejscu Pioruna, św. Jeremiasz nazy-
wa się w pospólstwie: запрягальникъ
(niby ten, który zaprzęga), św. Teodozya —
колосяница, św. Agrypina — ку-
пальница, św. Bogdan — Zapewne za-
stępuje miejsce Dażdboga, św. Jan
Kupajło i t. d. —

Z Petersburga wiadomości
nie mam żadnych. U nas, chwała
Bogu, wszystko jest spokojne. — Ocze-
kuję z niecierpliwością listów od pp.
Pogodina i Smyrewa, ~~wzg~~ względem
mego listu. — Życzę Panu Dobr. z ca-
łej duszy zdrowia i pomyślności.
Proszę o mnie pamiętać. — Pozostaję
z prawdziwym szacunkiem

szczery przyjaciel Pana

Dubrow

3416

N'ayant pas eu l'honneur de trouver Votre Excellence chez Elle, où je voulais Lui exprimer toute ma gratitude pour l'intéressante communication du mémoire du Prof. Maciejowski, — je me fais un devoir de restituer à Votre Excellence cet écrit rempli d'érudition, de vues neuves et d'aperçus remarquables, qui a été soumis, d'après le desir de Votre Excellence, à l'examen du Prof. Waga. — Ci-joint son opinion redigée séparement; j'ai aussi pris la liberté de noter quelques remarques relatives à l'explication de plusieurs denominations conservées par Dioscoride. — Sans y attacher aucune importance, je voudrais seulement que Votre Excellence daigne y voir une preuve de l'empressement avec lequel je m'attacherai toujours à repondre à Ses desirs, et qu'Elle veuille bien agréer l'expression des sentiments les plus distingués et de la plus haute considération avec lesquels j'ai l'honneur d'être de Votre Excellence

le très humble & très obéissant serviteur

J. Luszczewski.

Varsovie ce Jeudi 29 Juin 54.

